

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/37/2021
Identifikačné číslo spisu: 6118206665
Dátum vydania rozhodnutia: 23.03.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6118206665.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky s senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a Mgr. Soni Pekarčíkovej v spore žalobcu: Jozef Stopka - Autodoprava, s.r.o., so sídlom Predmier 394, 023 54 Turzovka, IČO: 36 420 026, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík s.r.o., so sídlom Potočná 2835/1 A, 022 01 Čadca, IČO: 36 866 849, v mene ktorej koná JUDr. Miroslav Stopka, ako advokát a konateľ, proti žalovanému: Správcovská a reštrukturalizačná, k. s., so sídlom Hroná 13, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 866 555, správca konkurznej podstaty úpadcu BVD s.r.o., so sídlom Partizánska cesta 3501/71, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 46 785 361, o zaplatenie sumy 6 416,62 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 62Cb/72/2018, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 29. januára 2020, č. k. 41Cob/106/2019-201, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 29. januára 2020, č. k. 41Cob/106/2019-201 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 8. apríla 2019, č. k. 62Cb/72/2018-131, žalobu zamietol s tým, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania od žalobcu v rozsahu 100 %.

2. V rámci upomínacieho konania sa žalobca návrhom na vydanie platobného rozkazu domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 6 416,62 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne z dlžnej sumy od 31. decembra 2017 do zaplatenia a paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- eur, titulom odmeny za poskytnutie mechanizačného zariadenia - nakladača zn. CAT 95DH a vykonané práce. Uplatnený nárok žalobca odôvodnil tým, že si žalovaný objednávkou č. 20170149 zo dňa 1. augusta 2017 objednal u žalobcu nakládku kameniva v lome M.. Po uskutočnení všetkých prác vystavil žalobca žalovanému dňa 12. decembra 2017, faktúru č. 1020170066 na sumu vo výške 6 416,62 eur s DPH, s dátumom splatnosti dňa 30. decembra 2017, ktorú žalovaný do dňa podania žaloby neuhradil, a preto si žalobca návrhom na vydanie platobného rozkazu uplatnil aj nárok na príslušný úrok z omeškania.

3. Proti platobnému rozkazu vydanému Okresným súdom Banská Bystrica dňa 29. januára 2018, sp. zn. 17UP/36/2018, žalovaný podal v zákonom stanovenej lehote odpor s odôvodnením, že právny nárok na vystavenie faktúry žalobcovi dosiaľ nevznikol, a to s poukazom na Všeobecné obchodné podmienky, s ktorými žalobca podpisom objednávky vyslovil úplný súhlas (bez výhrad) a potvrdil, že sa s nimi riadne oboznámil a porozumel im.

4. Súd prvej inštancie skonštatoval existenciu obchodno-zväzkového vzťahu v zmysle § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, keď žalovaný na základe objednávky č. 20170149 zo dňa 1. augusta 2017 objednal u žalobcu mechanizáciu s obsluhou na nakládku kameniva v lome M.. Odmena bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá podľa množstva naloženého materiálu, kde jednotková cena bola v zmysle dohody stanovená sumou 0,35 eur za tonu materiálu. Za nesporné súd prvej inštancie považoval aj to, že žalobca objednávku akceptoval, pričom neoddeliteľnou súčasťou objednávky boli Všeobecné obchodné podmienky žalovaného, s ktorými žalobca súhlasil. Z predložených dôkazov súd prvej inštancie mal za preukázané, že prevzatie objednávky, ako aj súhlas so Všeobecnými obchodnými podmienkami žalovaného, žalobca potvrdil odtlačok pečiatky a podpisom konajúcej osoby priamo na písomnej objednávke žalovaného č. 2017010149 zo dňa 1. augusta 2017.

5. Zo Všeobecných obchodných podmienok žalovaného, účinných od 1. januára 2017, súd prvej inštancie upriamil pozornosť na článok 5 upravujúci: „Dodacie listy“, podľa ktorého: „Prevádzkovateľ je povinný prebrať pri každej dodávke potvrdený vážny dodací list z lomu a potvrdzovať si ho na mieste plnenia u určenej osoby ako potvrdenie o dodaní tovaru na miesto plnenia. Potvrdené vážne dodacie listy je prevádzkovateľ povinný odovzdávať objednávateľovi jedenkrát týždenne, najneskôr v stredu, ak sa s objednávateľom nedohodli inak. Kópiu listov prevádzkovateľ prikladá k faktúre pre objednávateľa. V prípade omeškania odovzdania dodacích listov zo strany prevádzkovateľa, resp. chýbajúcich dodacích listov sa predlžuje doba splatnosti faktúr prevádzkovateľa o každý deň omeškania.“ (bod 5.1 VOP). V zmysle bodu 5.2 VOP: „Prevádzkovateľ je povinný prebrať si od zástupcu objednávateľa tlačivá - Záznam o výkone vozidla, a to riadne vyplnené dať podpísať oprávnenej osobe. Kópiu riadne vyplneného a podpísaného tlačiva prikladá ako prílohu k faktúre.“ Zo znenia bod 5.3 VOP vyplývalo, že: „Prevádzkovateľ je povinný pripojiť k faktúre listinu označenú ako súpis výkonov za fakturované obdobie, ktorá bude opatrená originálom podpisom a pečiatkou prevádzkovateľa a súčasne aj fotokópiu objednávky. V prípade, že súčasťou faktúry nebudú uvedené dokumenty, bude faktúra vrátená prevádzkovateľovi bez úhrady fakturovanej sumy.“

6. V konaní bolo medzi stranami sporné, v akom rozsahu žalobca služby pre žalovaného vykonal, keďže žalobca v rozpore so Všeobecnými obchodnými podmienkami nepriložil predmetnej faktúre vážne dodacie listy z lomu, ani záznamy o výkone vozidla a v tomto kontexte podľa tvrdenia žalovaného bola sporná aj tá skutočnosť, či faktúra č. 1020170066 zo dňa 12. decembra 2017, vystavená žalobcom ako dodávateľom na základe vyššie uvedenej objednávky pre žalovaného ako odberateľa na sumu 6 416,62 eur s DPH, nadobudla splatnosť.

7. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že žalobca ako prevádzkovateľ mal v zmysle dohody od osoby, kde kamenivo nakladal prevziať vážne dodacie listy, ktoré mal potom potvrdené odovzdať žalovanému, a rovnako si mal nechať potvrdzovať záznam o výkone vozidla. Nakoľko takýto dôkaz v súdnom konaní žalobca nepredložil, súd prvej inštancie vyslovil domnienku, že si túto povinnosť pravdepodobne nespĺnil. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie nemal v konaní za preukázaný rozsah prác vykonaných objednaným mechanizačným zariadením. Napriek tomu, že žalobca okrem faktúry č. 1020170066 vystavenej na sumu 6 416,62 eur predložil aj Súpis výkonov za fakturované obdobie č. 11/2017, súd prvej inštancie skonštatoval, že uvedený postup žalobcu nie je v súlade so Všeobecnými obchodnými podmienkami. V prvoinštančnom konaní žalobca na podporu svojho tvrdenia predložil výpis z e-mailovej komunikácie, z ktorej vyplývalo, že žalovaný dňa 12. decembra 2017 adresoval žalobcovi e-mail, ktorého prílohou mal byť súpis k fakturácii za november 2017, pričom žiadal, aby potvrdený súpis bol priložený k faktúre spolu s objednávkami. V tejto súvislosti však súd prvej inštancie skonštatoval, že potvrdený súpis ako dôkaz v konaní zo strany žalobcu predložený nebol, pretože na

uvedenom dokumente absentuje akýkoľvek podpis. S ohľadom na uvedené súd prvej inštancie bol toho názoru, že žalobca ani týmto nepreukázal, že medzi stranami došlo k doručeniu všetkých dokladov potrebných pre vystavenie faktúry, čím nepreukázal najmä rozsah poskytnutých služieb a vykonávaných prác.

8. Žalobca trval na tom, že medzi sporovými stranami bola iná zaužívaná prax, ktorá spočívala v tom, že v predchádzajúcom období žalovaný faktúry uhrádzal bez predkladania iných dokladov k faktúram. V tomto sa súd prvej inštancie stotožnil s názorom žalovaného, že na obchodné zvyklosti obvyklé pre príslušné obchodné odvetvie možno prihliadať len vtedy, ak sa týkajú práv alebo povinností, ktoré nie sú upravené v zákone a nie sú medzi zmluvnými stranami upravené ani v zmluve. Keďže v danom prípade medzi stranami sporu boli v rámci Všeobecných obchodných podmienok dojednané konkrétne povinnosti žalobcu, súvisiace so spôsobom vystavovania faktúr a predkladania potrebných dokladov k faktúram, súd prvej inštancie túto argumentáciu žalobcu neakceptoval.

9. Na doplnenie súd prvej inštancie uviedol, že vystavovanie iných faktúr v predchádzajúcom období žalobcom, na základe iných objednávok, ktoré boli žalovaným uhradené, neznamená, že úhrada iného záväzku môže byť považovaná za uznanie záväzku, ktorý je predmetom tohto konania, pretože týmto spôsobom nie je preukázané, že žalobca si splnil svoju povinnosť aj vo vzťahu k nároku uplatnenému v tomto konaní, na základe inej objednávky.

10. Napriek tomu, že súd prvej inštancie dal za pravdu žalobcovi ohľadom nevrátenia faktúry zo strany žalovaného, ktorú možnosť upravovali Všeobecné obchodné podmienky pre prípad, ak súčasťou faktúry nebudú aj požadované dokumenty (bod 5.3 VOP), uvedená skutočnosť podľa súdu prvej inštancie nezakladala dôvodnosť nároku uplatneného žalobcom.

11. V závere súd prvej inštancie upozornil, že faktúra je len účtovným, resp. daňovým dokladom, ktorému nie je možné pripísať viac účinkov ako má. Takýto doklad sám o sebe nie je spôsobilým dôkazným prostriedkom preukázať, že plnenie, cena ktorého bola fakturovaná, bolo skutočne aj poskytnuté, pričom jeho prípadné nevrátenie žalobcovi zo strany žalovaného podľa názoru súdu prvej inštancie nezakladalo dôvodnosť žalobcom uplatneného nároku.

12. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca v konaní nepredložil dostatok dôkazných prostriedkov o rozsahu prác vykonaných pre žalovaného, v akom si nárok na odmenu uplatnil, a preto jeho žalobu zamietol. S použitím zásady úspechu súd prvej inštancie úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči neúspešnému žalobcovi v rozsahu 100 % (§ 255 ods. 1 C. s. p.).

13. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Banskej bystrici uznesením zo dňa 29. januára 2020, č. k. 41Cob/106/2019-201, odvolanie žalobcu odmietol a žalovanému priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania.

14. Odvolací súd odvolanie žalobcu odmietol podľa ust. § 386 písm. b/ C. s. p. z dôvodu, že nemalo náležitosti zakotvené v ust. § 363 C. s. p. - odvolacie dôvody, čím došlo k vade, ktorá mala za následok nemožnosť pokračovať v odvolacom konaní.

15. Z obsahu odvolania žalobcu odvolací súd nezistil žiadny odvolací dôvod. Síce žalobca odvolacie dôvody označil podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ C. s. p, avšak tieto nijako nevymedzil konkrétnymi okolnosťami, v ktorých by mali spočívať. Odvolací súd skonštatoval, že v odvolaní absentovalo, prečo žalobca považuje rozsudok súdu prvej inštancie za nesprávny, akú konkrétnu inú vadu mohlo mať konanie pred súdom prvej inštancie, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, k akým nesprávnym skutkovým zisteniam mal súd prvej inštancie, na základe vykonaných dôkazov dospieť a v čom konkrétne malo spočívať nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie. Vzhľadom na uvedené odvolací súd nepovažoval uvedené odvolacie dôvody za dané. Nekongretizovaním odvolacích dôvodov žalobcom v lehote na podanie odvolania, odvolací súd

dospel k záveru, že odvolacie dôvody neuviedol. Odvolací súd formálnu citáciu odvolacieho dôvodu uvedeného v zákone bez jeho bližšej špecifikácie nepovažoval za dostačujúce. Na doplnenie odvolací súd uviedol, že na rozdiel od iných chýbajúcich náležitostí podania, odvolací súd nemá povinnosť odvolateľa vyzývať na doplnenie odvolacích dôvodov.

16. S prihliadnutím k absencii náležitostí odvolania, tzn. odvolacích dôvodov, odvolací súd konštatoval vadu, pre ktorú nebolo možné v odvolacom konaní pokračovať. Odvolací súd zdôraznil, že v prípade preskúmania napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie aj napriek chýbajúcemu vymedzeniu jednotlivých uplatnených odvolacích dôvodov, by sa týmto postupom dopustil narušenia rovnosti strán civilného sporového konania, a preto odvolania žalobcu podľa ust. § 386 písm. d/ C. s. p. odmietol.

17. V dôsledku konštatovania neprípustnosti a neúplnosti odvolania žalobcu odvolacím súdom, bol v odvolacom konaní úspešný žalovaný, a preto mu odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi podľa ust. § 369 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p. a § 255 ods. 1 C. s. p.

18. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) prostredníctvom svojho právneho zástupcu dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil tým, že mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (ust. § 420 písm. f/ C. s. p.). Dovolateľ rovnako spomenul dovolací dôvod podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., ktorý prípustnosť dovolania zakladá v prípade rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

19. Podané dovolanie žalobca odôvodnil tým, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu je nesprávne a nenapĺňa požiadavky zákonnosti, čím sa stáva v podmienkach právneho štátu neakceptovateľné. Dovolateľ vyjadril nesúhlas s postupom odvolacieho súdu, ktorý jeho odvolanie odmietol s tým, že na takýto postup neboli dané procesné podmienky. Dovolateľ trval na tom, že vo svojom odvolaní dôsledne popísal, čo považuje v rozhodnutí súdu prvej inštancie za nesprávne, a teda z obsahu odvolania bolo podľa jeho názoru možné jednoznačne vyvodiť odvolacie dôvody, o ktoré opieral svoje odvolanie a ktoré v závere i konkrétne vymedzil. Postupom odvolacieho súdu dovolateľ kvalifikoval ako prílišný formalizmus, ktorý vyústil do zjavej nespravodlivosti.

20. Na podporu svojej argumentácie dovolateľ poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 22. novembra 2000, sp. zn. II. ÚS 811/2000, v ktorom: „Ústavný súd Slovenskej republiky účinnosť právnych prostriedkov nápravy chybných rozhodnutí v občianskoprávnom konaní neposudzuje len so zreteľom na ich existenciu v platnom poriadku. Účinnosť týchto právnych prostriedkov treba posudzovať v širšom kontexte, ktorý skúmaním otázky, či sa účinnosť takto použitého prostriedku nápravy prejaví aj v zabezpečení účinnej ochrany. Takáto ochrana nie je poskytnutá vtedy, ak sa opravný prostriedok (riadny alebo mimoriadny) odmieta bez akéhokoľvek meritórneho iba z procesných formálnych dôvodov.“

21. Rovnako dovolateľ upriamil pozornosť aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 2. apríla 2009, sp. zn. IV. ÚS 110/09, kde bola formulovaná právna veta: „Za svojvôľu, ktorá má za následok porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky všeobecným súdom, treba považovať aj prílišný formalizmus pri výklade a aplikácii právnych noriem, ako aj prípady, ak všeobecný súd svoje rozhodnutie nezdôvodní buď vôbec, alebo tak urobil celkom nedostatočne, prípadne ak ho založil na dôvodoch, ktoré v okolnostiach konkrétnej veci nemajú zjavne žiadnu relevanciu.“

22. V závere dovolateľ skonštatoval, že postup odvolacieho súdu v tomto konaní sa vyznačuje nadmerným formalizmom, teda nerešpektovaním zásady zabezpečenia spravodlivej ochrany práv účastníkov v civilnom konaní a uviedol, že táto otázka v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu doposiaľ

vyriešená nebola vzhľadom na okolnosti tohto konkrétneho prípadu. Dovolaciemu súdu navrhol, aby napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

23. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý považuje rozhodnutie odvolacieho súdu v celom rozsahu za správne a v súlade s príslušnými ustanoveniami Civilného sporového poriadku. Žalovaný trvá na tom, že podstatné náležitosti v odvolaní žalobcu absentovali. Vzhľadom na to, že je odvolací súd v zmysle ust. § 379 C. s. p. viazaný rozsahom podaného odvolania a rovnako aj odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 C. s. p.), žalovaný apeloval na to, že odvolací súd nie je oprávnený dotvárať odôvodnenie každého jedného dôvodu, ktoré žalobca v odvolaní uvedie. Inými slovami, odvolací súd nemá suplovať povinnosť žalobcu vymedziť odvolacie dôvody zákonným spôsobom, pretože by tým došlo k porušeniu rovnakého postavenia strán sporu pred súdom. Každý jeden odvolací dôvod musí byť podľa žalovaného podrobne odôvodnený a pochybenia súdu prvej inštancie musia byť zo strany žalobcu jednotlivo špecifikované. Žalovaný trvá na tom, že žalobca v bode III. Podaného odvolania len poukázal na paragrafovú ust. § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ C. s. p., avšak neuviedol ku každému z nich priamu väzbu na rozhodnutie súdu prvej inštancie.

24. Žalobca síce popísal v odvolaní skutkový stav veci, ktorý už pred tým prezentoval aj na súde prvej inštancie, avšak tento nesubsumoval pod jednotlivé odvolacie dôvody § 365 C. s. p. Odvolacie dôvody logicky ani obsahovo nespojil s predchádzajúcimi bodmi odvolania.

25. Dovolateľom namietaný postup odvolacieho súdu v podobe prílišného formalizmu, ktorý by mal zakladať zjavnú nespravodlivosť žalovaný odmieta. Pochybenie na strane žalobcu pri podaní odvolania a vymedzení odvolacích dôvodov nie je podľa žalovaného možné prenášať na ťarchu odvolacieho súdu alebo žalovaného. K judikatúre Ústavného súdu Slovenskej republiky, na ktorú dovolateľ poukázal, žalovaný uviedol, že táto nepodporuje argumentáciu žalobcu. V závere žalovaný navrhol dovolaciemu súdu dovolanie žalobcu zamietnuť ako nedôvodné.

26. K vyjadreniu žalovaného mal potrebu sa ešte vyjadriť dovolateľ, pretože s jeho vyjadrením nesúhlasí. Odmietnutie dovolania žalobcu podľa názoru dovolateľa spadá do nadmerného uprednostňovania procesného práva pred hmotným právom v rozhodovacej činnosti príslušného súdu. Dovolateľ trvá na tom, že vo svojom odvolaní dôkladne popísal, v čom vidí nesprávnosť postupu súdu prvej inštancie, na základe čoho bolo možné odvodiť jednotlivé odvolacie dôvody, ktoré v úvode i závere odvolania vymedzil. Odvolací súd prísne formalistickou interpretáciou právneho predpisu vybočil z ústavných medzí a opomenul tak skutočný účel právnej úpravy, keď z odvolania žalobcu bolo a je úplne zrejmé, čoho sa domáhal, čo žiadal a v čom vidí odvolacie dôvody. Odmietnutím odvolania odvolací súd odoprel žalobcovi právo na prístup k spravodlivosti.

27. Na doplnenie dovolateľ upozornil na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. septembra 2002, č. k. IV. ÚS 1/02-23, podľa ktorého: „Prílišný formalizmus pri posudzovaní úkonov účastníkov občianskeho súdneho konania a nadmerný tlak na dopĺňanie takých náležitostí do procesných úkonov účastníkov, ktoré nemajú oporu v zákone, ktoré idú nad rámec zákona alebo nemajú základný význam pre ochranu zákonnosti, nie sú v súlade s ústavnými princípmi spravodlivého procesu.“

28. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj ako „dovolací súd“) [ust. § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca v súlade s ust. § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je sčasti dôvodné.

29. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

30. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou, ktorého je bezpochyby tiež právo

domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia, ktorých občianskoprávny súd môže konať vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Ako už Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval vo viacerých skorších rozhodnutiach (por. napr. sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/92/2012), dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Tejto mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti.

31. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (napr. II. ÚS 383/06).

32. Podľa ust. § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu viď napr. III. ÚS 474/2017).

33. V zmysle ust. § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo, ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú vymenované v ust. § 420 písm. a/ až f/ C. s. p.: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

34. Podľa § 428 C. s. p., dovolateľ musí v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

35. Podľa ust. § 431 ods. 1 a 2 C. s. p., dovolanie prípustné podľa ust. § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

36. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje z ust. § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnilo strane, aby uskutočňovala jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

37. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

38. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia prechádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania vecí (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a máriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

39. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania vecí v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ nemožno byť ani časť rozhodnutia (jeho odôvodnenie), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol.

40. Z obsahu dovolania je zrejmé, že dovolateľ napadol uznesenie odvolacieho súdu, lebo ho považoval za nesprávne a neakceptovateľné. Na postup odvolacieho súdu, ktorý odvolanie žalobcu odmietol, podľa dovolateľa neboli dané procesné podmienky a považuje ho za príliš formalistický. Dovolateľ trval na tom, že vo svojom odvolaní popísal, čo považuje v rozhodnutí súdu prvej inštancie za nesprávne, a teda z obsahu odvolania bolo podľa jeho názoru možné jednoznačne vyvodiť odvolacie dôvody, o ktoré opieral svoje odvolanie a ktoré v závere i konkrétne vymedzil.

41. Podľa § 123 ods. 2 C. s. p., podanie vo veci samej je najmä žaloba, vzájomná žaloba, zmena žaloby, späťvzatie žaloby, odpor, odvolanie, dovolanie, a ak to z povahy vecí vyplýva, aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia.

42. Podľa § 355 ods. C. s. p., proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevyklučuje.

43. Podľa § 363 C. s. p., v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

44. Podľa § 386 písm. d/ C. s. p., odvolací súd odmietne dovolanie, ak nemá náležitosti podľa § 363, ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať.

45. Dovolací súd zisťuje, že Krajský súd v Banskej Bystrici ako odvolací súd, napadnutým uznesením zo dňa 29. januára 2020, č. k. 41Cob/106/2019-201, odmietol odvolanie voči rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 8. apríla 2019, č. k. 62Cb/72/2018-131, ktorým okresný súd žalobu zamietol s tým, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania od žalobcu v rozsahu 100 %. Odvolací súd v napadnutom uznesení konštatoval, že odvolanie voči rozsudku, nie je prípustné, pretože odvolanie má vady, pre ktoré nemožno v odvolacom konaní pokračovať.

46. Vzhľadom na záver odvolacieho súdu o vadách odvolania, pre ktoré nepokračoval v odvolacom konaní, dovolací súd upriamil pozornosť na samotné odvolanie žalobcu. V odvolaní žalobca jasne uviedol odvolacie dôvody, konkrétne, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. písm. d/ C. s. p.), súd prvej inštancie dospel, na základe vykonaných dôkazov nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C. s. p.) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí (§ 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p.).

47. V rámci odôvodnenia podaného odvolania, a teda aj vyššie uvedených odvolacích dôvodov žalobca argumentoval najprv tým, že na zaslanie žalobcovi súpisu prác s označením dátumu a rozsahom prác, a akom bola preprava strany žalobcu vykonávaná, samotnou pracovníčkou žalovaného by neexistoval dôvod, pokiaľ by žalobca nevykonával práce v rozsahu, akom si uplatňuje výslednú cenu prepravy. Ďalej žalobca vytýkal súdu prvej inštancie, že sa nedostatočne vysporiadal s jeho tvrdeniami o zaužívej obchodnej praxi medzi stranami sporu. V tejto súvislosti žalobca poukázal na svoje podanie zo dňa 6. februára 2019 označené ako „predloženie dokladov“, ktorým súdu prvej inštancie predložil viaceré

listinné dôkazy preukazujúce, že v priebehu roka si žalovaný viackrát u žalobcu objednával „Mechanizáciu s obsluhou na nakládku kameniva“. Rovnako žalobca namietol nesprávnosť konštatovania súdu prvej inštancie, že úhrada iného záväzku nemôže byť považovaná za uznanie záväzku, ktoré je predmetom tohto konania, pretože týmto spôsobom nie je preukázané, že si žalobca splnil svoju povinnosť aj vo vzťahu k nároku uplatnenému v tomto konaní, na základe inej objednávky. Podporne žalobca v rámci odvolania poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 43Cob/21/2019, z ktorého vyplýva, že: „Aj keď sa zásadne každá zmluva posudzuje samostatne, je potrebné pri určení práv a povinností z takýchto záväzkových vzťahov prihliadnuť aj na správanie sa zmluvných strán a na pravidlá, teda obchodné zvyklosti, ktoré medzi sebou pri plnení zmluvných záväzkov zaviedli. Pri obchodných zvyklostiach ide o ustálené pravidlá a ich dodržiavanie je doplnkom k právnej úprave, a to aj úprave k zmluve, ktorú zákon predpokladá, pokiaľ táto nemá zvláštne ustanovenia.“ Okrem vyššie uvedeného odvolaním žalobca napadol aj priznanie súdom prvej inštancie náhrady trov žalovanému voči žalobcovi, ktoré považoval za nespravodlivé a arbitrárne, pretože mal za to, že vznik konania zapríčinil žalovaný tým, že si nespĺnil svoju povinnosť uhradiť žalobcovi dlžnú sumu, ktorá je predmetom tohto konania, hoci poskytnutie mechanizačného zariadenia - nakladača m. CAT 95DH a vykonané práce, tak ako ich objednal žalovaný boli žalobcom vykonané riadne a včas.

48. Napriek relatívnej stručnosti podaného odvolania žalobcu, dovolací súd je s ohľadom na skutočnosť vyššie uvedené toho názoru, že odvolanie žalobcu spĺňa náležitosti zakotvené v ust. § 363 C. s. p. Odvolacie dôvody žalobca výslovne uviedol a z použitej argumentácie bolo zrejmé, v čom považuje žalobca rozsudok súdu prvej inštancie za nesprávny (zaslanie žalobcovi súpisu prác s označením dátumu a rozsahom prác, v akom bola preprava zo strany žalobcu vykonávaná, samotnou pracovníčkou žalovaného, nedostatočné vysporiadanie sa so zaužívanou obchodnou praxou medzi stranami sporu, priznanie trov konania žalovanému voči žalobcovi).

49. Dovolací súd preto nezistil vady odvolania, pre ktoré odvolací súd nemohol v odvolacom konaní pokračovať. Na základe uvedených skutočností dovolací súd konštatuje, že postupom odvolacieho súdu spočívajúcim v odmietnutí odvolania žalobcu podľa ust. § 386 písm. d/ C. s. p., došlo k porušeniu práv žalobcu na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f/ C. s. p. Odmietnutie dovolania, resp. takýmto nesprávnym postupom odvolacieho súdu, došlo k narušeniu princípu rovnosti zbraní, kedy sa znemožnilo strane sporu realizovať jej procesné oprávnenie podať odvolanie, čím sa zmarila možnosť jej aktívnej účasti na konaní.

50. Najvyšší súd Slovenskej republiky, vzhľadom na dôvodnosť dovolania, napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C. s. p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 450 C. s. p.).

51. Z obsahu dovolania žalobcu dovolací súd zistil, že v ňom namietal aj dovolací dôvod podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., ale keďže vzhľadom na dovolanie žalobcu podľa § 420 písm. f/ C. s. p. za dôvodné, nepovažoval za potrebné sa aj s ostatným dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. bližšie zaoberať. Len na doplnenie dovolací súd uvádza, že okrem povinnosti dovolateľa náležite vymedziť tento dovolací dôvod podľa § 432 ods. 1 a 2 C. s. p. (dovolací dôvod žalobca riadne nevymedzil), dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu musí byť rozhodnutie, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie (§ 421 ods. 1 C. s. p.), tzn. nie rozhodnutie o odmietnutí odvolania, ako je tomu v danom prípade.

52. Odvolací súd je právnym názorom dovolacieho súdu viazaný (§ 455 C. s. p.).

53. V novom rozhodnutí rozhodne odvolací súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

54. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.